

Arkivnr: 2014/10571-51
Saksbehandlar: Marte Hagen Eriksrud

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Utval for miljø og samferdsel		10.03.2016
Fylkesutvalet		17.03.2016

Belønningsordninga - auka økonomiske rammer for 2016

Samandrag

Samferdselsdepartementet viser i brev, datert 7. januar 2016, til Stortinget si handsaming av statsbudsjettet for 2016 og vedtak om å auke rammene til belønningsordninga. Totalt er det, i 2016, 400 mill. kroner i ufordelte midlar i belønningsordninga for 2016 og departementet har invitert dei ni største byområda til å kome med forslag til bruk av desse midlane.

Frist for å kome med forslag til tiltak å nytte dei ufordelte midlane på, er satt til 20. februar 2016. Etter førespurnad frå Hordaland fylkeskommune er det gitt utsatt frist. Fylkesrådmannen har sendt søknaden til departementet og har orientert om at søknaden skal til endeleg politisk handsaming i fylkesutvalet 17. mars 2016 og i bystyret i Bergen same dag.

Fylkesrådmannen vil understreka behovet for midlar til drift av kollektivtransporten for å kunne oppretthalde det utvida tilbudet frå 2016, i 2017 og vidare, og prioriterer dette tiltaket først i søknaden.

Forslag til innstilling

1. Fylkesutvalet viser til brev frå Samferdselsdepartementet, 7. januar 2016, om auka økonomiske rammer til belønningsordninga i 2016, og søker med dette om ekstra midlar til finansiering av følgjande tiltak:

Prioritet	Prosjekt/tiltak	Søknad om finansiering
1.	Drift av kollektivtransporten	30 mill. kr
2.	Snarveggar generelt; gangveg til haldeplass	10 mill. kr
3.	Opprusting av haldeplassar til universell utforming og sanntid på kommunal og fylkeskommunal veg	10 mill. kr
4.	Automatisk passasjertelling i buss og bane	5 mill. kr
5.	Sykeltrase mot Nordnes (Nordnesruten) – delbidrag til finansiering	9 mill. kr
6.	Sykelbyavtale Bergen	2 mill. kr
7.	Drift av kollektivtransporten	10 mill. kr
8.	Trolleybuss; forlenging og oppgradering	5 mill. kr.
Sum søknad		81 mill. kr

2. Fylkesutvalet ser fram til ei rask handsaming, av tidlegare innsendt årsrapport for 2015 og denne søknaden om ekstra tildeling, for at det kan settast i gang forberedande arbeid med sikte på tidlegast mogleg realisering av dei omsøkte tiltaka.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Håkon Rasmussen
fylkesdirektør samferdsel

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg:

Vedlegg 1: Belønningsordningen – Økte økonomiske rammer 2016. Brev frå samferdselsdepartementet datert 7. januar 2016.

Vedlegg 2: Belønningsordninga – søknad om auka økonomiske rammer 2016. Brev frå Hordaland fylkeskommune til samferdselsdepartementet, datert 18. februar 2016.

Fylkesrådmannen, 23.02.2016

Bakgrunn

Samferdselsdepartementet viser i brev, datert 7. januar 2016 (vedlegg 1), til Stortinget si handsaming av statsbudsjettet for 2016 og vedtak om å auke rammene til belønningsordninga. Totalt er det, i 2016, 400 mill. kroner i ufordelte midlar i belønningsordninga for 2016 og departementet har invitert dei ni største byområda til å kome med forslag til bruk av desse midlane.

I brev frå samferdselsdepartementet vert det vist til at det i budsjettinnstillinga står at midlane kan nyttast til planlegging, til dømes av T-bane til Ahus. I tillegg kan midlane nyttast til ITS-løysingar for å auke bruken av dei miljøvennlege transportformene. Midlane vert fordelt til dei byområda kor midlane vil gje størst nytte og dei største byområda vert prioritert. Bruk av midlane skal bygge opp under målsettingane for belønningsordninga.

Frist for å kome med forslag til tiltak å nytte dei ufordelte midlane på, er satt til 20. februar 2016. Etter førespurnad frå Hordaland fylkeskommune er det gitt utsatt frist. Fylkesrådmannen har sendt søknaden til departementet (vedlegg 2) og har orientert om at søknaden skal til endeleg politisk handsaming i fylkesutvalet 17. mars 2016 og i bystyret i Bergen same dag.

Søknad om tildeling av ekstra belønningsmidlar i 2016 - forslag til tiltak

Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune søker med dette om tildeling av ekstra belønningsmidlar i 2016 for finansiering av følgjande tiltak i prioritert rekkefølge:

Prioritet	Prosjekt/tiltak	Søknad om finansiering
1.	Drift av kollektivtransporten	30 mill. kr
2.	Snarvegar generelt; gangveg til haldeplass	10 mill. kr
3.	Opprusting av haldeplassar til universell utforming og sanntid på kommunal og fylkeskommunal veg	10 mill. kr
4.	Automatisk passasjertelling i buss og bane	5 mill. kr
5.	Sykeltrase mot Nordnes (Nordnesruten) – delbidrag til finansiering	9 mill. kr
6.	Sykelbyavtale Bergen	2 mill. kr
7.	Drift av kollektivtransporten	10 mill. kr
8.	Trolleybuss; forlenging og oppgradering	5 mill. kr.
Sum søknad		81 mill. kr

Drift av kollektivtransporten

Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune har i 2016 gjennomført ei målretta styrking av kollektivtransporttilbodet. Det har vore særleg viktig i samband med innføring av tidsdifferensierte bompengeretakstar frå 1. februar 2016. For å oppretthalde det utvida tilbodet, etter 2016, er det behov for å sikre midlar til drift av kollektivtransporten i 2017. Med ny fireårig avtale for 2015-2018 fekk Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune mindre midlar i 2017 og 2018 enn det som var omsøkt. Det vil difor vere behov for å gjere ei omfordeling av tildelte midlar på dei ulike tiltaksgruppene. For å sikre at det i tillegg til drift av kollektivtransporten vil vere tilgjengelege midlar til dei andre tiltaksgruppene; som t.d. framkomsttiltak for buss og sykkeltiltak, er det behov for ytterlegare midlar. Sidan det vert søkt om tildeling i prioritert rekkefølge er midlar til drift av kollektivtransporten delt i to; 30 mill. kr som prioritet 1 og 10 mill. kr som prioritet 7.

Snarvegar generelt – gangveg til haldeplassar

For å betre tilkomsten til Bybanen har Bergen kommune gjennomført ei kartlegging av gangvegar til Bybanen på alle dei tre første byggetrinna av bybanen. Det er utarbeida tre rapportar med total anslag på 100 mill. kr for tiltak av ulik storleik og kompleksitet. Det fysiske arbeidet skal starte opp i 2016. Det er satt av 7 mill. kr over plan- og byggeprogrammet for 2016.

Opprusting av haldeplassar til universell utforming og sanntid på kommunal og fylkeskommunal veg

Opprusting av haldeplassar er viktig for å betre standarden for dei reisande og sikre meir effektiv inn- og utkøyring, og dermed redusert reisetid. Gjennom Bergensprogrammet vert det arbeida systematisk med å ruste opp haldeplassar til universell utforming og sanntid. Det er stor variasjon i omfang og kostnad ved slik oppgradering. For fylkeskommunal veg vert det, våren 2016, lyst ut ein samlekontrakt for haldeplassar med krav om gjennomføring av tiltak innan utgangen av 2017.

Automatisk passasjertelling i buss og bane

Vidare utrulling er naudsynt for å sikre gode reisedata. I 2016 er det budsjettert 5 mill. kr i investeringsbudsjettet. Aktuell bruk av ekstra midlar:

- Auke dekningsgrad på enkeltliner i Bergenspakkene nord, sentrum og sør
- Utstyr på fleire nye liner i Bergenspakkene
- Utstyr på linjer i andre rutepakker, f eks. regionstamline nord, Straume/Kleppestøbussane
- Sikre passasjerstatistikk frå bybanen
- Utvikle rapportløysningar

Per i dag ca. 35 % dekning (rutepakke nord, sentrum og sør).

Sykkeltrase mot Nordnes (Nordnesruten)

Sykkeltrase mot Nordnes, Strandgaten mellom Østre Murallmenningen og Nordnesbakken, er eit viktig sykkelprosjekt for å betre tilhøva for sykkel i sentrale deler av Bergen. Traseen vil vere ein del av hovudrutenettet for sykkel i Bergen sentrum. Arbeidet skal starte opp våren 2016.

Sykkelbyavtale Bergen - styrka satsing på haldningsskapande arbeid retta mot barn og unge.

Bergen er ein del av «Sykkelbynettverket» og målet er å auke sykkelandelen ved bruk av meir «mjuke» verkemiddel, som kampanjar, markeringar og arrangement, samt bruk av sosiale mediar. I Sykkelbyavtale for Bergen, er det lagt opp til ei forpliktande satsing på å auke sykkelbruken m.a gjennom kampanjar og haldningsskapande arbeid. Ei viktig målgruppe for dette arbeidet vil vere barn og unge. Utover det som er planlagde aktivitetar, vil det vere aktuelt å styrke innsatsen spesielt mot denne målgruppa.

Trolleybuss; forlenging og oppgradering

Både Hordaland fylkeskommune og Bergen kommune har fatta vedtak om forlenging av trolleybussnettet i Bergen og Skyss har som langsiktig mål å få ein utsleppsfri kollektivtransport. Tre utgreiingar frå 2014 peikar på moglege utvidingar av trolleybussnettet. Det er starta opp eit arbeid for å avklare vidare planlegging og prosjektering av ei utviding, samt teknisk oppgradering av eksisterande line. I tillegg til ei forlenging, vil det vere sentralt for prosjektet å sikre trolleybussen god framkomst for å styrke kollektivtransporten i konkurranse med privatbilismen.

Fylkesrådmannen sine merknader

Hordaland fylkeskommune, Bergen kommune og Statens vegvesen har eit etablert samarbeid gjennom Bergensprogrammet. Prioritering av prosjekt og tiltak i Bergensprogrammet vert styrt gjennom fireårige handlingsprogram og årlege plan- og byggeprogram. Fylkesrådmannen er positiv til tildeling av ekstra midlar til byområdene slik at det er mogleg og realisere enno fleire tiltak for å betre tilhøva for dei miljøvennlige transportformene. Tildeling av ekstraordinære midlar er på same tid ei utfordring jamfør det etablerte systemet for årleg styring og prioritering av prosjekt i pakken. Det er difor viktig at søknaden også må vurderast i forhold til overføring av midlar og realisering i 2017.

I 2016, i samband med innføring av tidsdifferensierte bompengetakstar, er kollektivtransporttilbodet styrka. Det er svært viktig å sikre at den utvida kapasiteten i kollektivtransporttilbodet og kan helde fram i 2017 og vidare. Fylkesrådmannen er oppteken av at det kjem på plass ein meir føreseieleg finansiering av kollektivtransporten og legg til grunn at spørsmålet om meir langsiktig finansiering av drift av kollektivtransporttilbodet vert eit tema i samband med forhandlingane om bymiljøavtale i Bergen. Fram til det er på plass er det viktig at midlar frå belønningssordninga kan nyttast til drift.